

**Obvodný úrad miestnych národných výborov v Pobedime
1945-1950**

Opis na úrovni fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference kode	SK_1570_15182	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Obvodný úrad miestnych národných výborov v Pobedime	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1945-1950	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	1 bm (41 úradných kníh, 9 ks registratúrnych pomôcok, 2 škatule)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Obvodný úrad miestnych národných výborov v Pobedime	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Úlohou národných výborov ako zastupiteľských orgánov štátnej moci a správy v obciach, mestách, okresoch a krajoch bolo zabezpečovať rozvoj hospodárskej, kultúrnej, sociálnej a zdravotnej oblasti a oblasti výstavby vo svojich územných obvodoch. Ilegálne národné výbory vznikali na území Slovenska sporadicky už v roku 1940, masovo sa vytvárali v roku 1944 a tieto revolučné národné výbory plnili v povstaleckom období predovšetkým mocenskú funkciu. Právne boli národné výbory na Slovensku uvedené do života nariadením Predsedníctva Slovenskej národnej rady zo 7. apríla 1945 č. 26 Zb. n. SNR o národných výboroch.	Dejiny správy pôvodcu

		<p>Pôsobnosť národných výborov mala zahrnúť právomoc bývalej samosprávy i politickej správy. Miestne národné výbory podliehali okresným národným výborom a tie Slovenskej národnej rade.</p> <p>Po komunistickom prevrate v roku 1948 boli menované dočasné okresné a miestne správne komisie, ktoré vykonávali funkcie národných výborov v rokoch 1948 – 1950. Národné výbory spravovali v obvode svojej pôsobnosti všetky verejné veci, pokiaľ neboli spravované iným verejným orgánom a vykonávali úlohy dovtedajších obecných zastupiteľstiev, obecných rád, starostov, obecných alebo notárskych úradov a notárov, ktoré sa zrušili. Namiesto notárskych úradov boli pre národné výbory zriadené úrady, resp. pre viac miestnych národných výborov obvodné úrady národných výborov, zabezpečujúce výkon štátnej správy.</p> <p>Obvodné úrady vznikali v sídlach bývalých notárskych úradov a v podstate sa nemenila ich územná pôsobnosť, keďže zabezpečovali takmer zhodné úlohy ako ich predchodcovia. Obvodný úrad vykonával štátnu službu ako výkonný orgán dvoch alebo niekoľkých miestnych národných výborov a zabezpečoval plnenie ich uznesení. Boli teda výkonnými orgánmi miestnych národných výborov. Vedúcim úradu miestneho národného výboru bol tajomník, ktorý sa povinne zúčastňoval zasadnutí pléna a rady miestneho národného výboru, ale nemal hlasovacie právo. Bol odborným poradcom národného výboru ako predstaviteľ a samosprávy a dozeral na prácu zamestnancov úradu miestneho národného výboru. Ako štátny úradník rozhodoval v matričných veciach. Dočasný organizačný poriadok pre miestne národné výbory č. 6633/2-II/1-1945 vydaný 15. novembra 1945 uverejnený v Úradnom vestníku upravoval výkon pôsobnosti národných výborov volenými orgánmi, ktorými boli plénum, rada, predseda a komisie národného výboru a vymedzovali činnosť výkonných orgánov národného výboru - úradu a tajomníka.</p> <p>Najvyšším orgánom bolo plénum, zvolával ho a zasadnutie riadil predseda, na požiadanie rady bolo verejné. Do právomoci pléna patrilo rozhodovanie v obvode svojej pôsobnosti o hospodárskych otázkach (určovanie výšky dávok, poplatkov a prirážok, schvaľovanie rozpočtu a záverečného účtu, zriaďovanie hospodárskych organizácií, predaj, kúpu, prenájom nehnuteľností a pod.).</p> <p>Plénum si volilo vlastné orgány (predsedu, podpredsedov, radu, zriaďovanie alebo rozpúšťanie komisií, schvaľovanie rozvrhu práce, štatútov). Rozhodovalo o závažných</p>	
--	--	--	--

		<p>otázkach politického a hospodárskeho charakteru a o otázkach mimoriadnej dôležitosti, ktoré si plénum vyhradilo.</p> <p>Rozhodujúcim medzníkom vo vývoji národných výborov bolo prijatie Ústavy 9. mája v roku 1948, na jej základe bol vydaný zákon č. 280/1948 Zb. o krajskom zriadení a súčasne sa začala dôsledná očista štátneho aparátu od nestraničských príslušníkov. Postupne sa upravovala právomoc národných výborov, ich organizačná štruktúra, vzájomné vzťahy, prešla na nich aj agenda, ktorú doteraz vykonávali špeciálne orgány napr. finančná správa, pracovné sily a pod. Na základe tohto zákona došlo začiatkom roku 1949 k novému administratívne – politickému členeniu štátu a k zmene v systéme a vnútornej organizácii národných výborov.</p> <p>Činnosť obvodných úradov miestnych národných výborov trvala až do čias ich likvidácie podľa § 30 vládneho nariadenia č. 14/1950 Zb. o organizácii miestnych národných výborov, ktorým bola na území celej Československej republiky kodifikovaná jednotná organizácia miestnych národných výborov.</p> <p>Pobedim od roku 1946 patril do Piešťanského okresu. Obvodný úrad miestnych národných výborov v Pobedime vykonával štátnu službu ako výkonný orgán troch národných výborov a zabezpečoval plnenie ich uznesení. Pôsobil pre obce obvodu Bašovce, Horná Streda a Pobedim.</p> <p>Úrad vznikol v sídle dovtedy fungujúceho Obvodného notárskeho úradu v Pobedime, prevzal jeho agendu, pretože pokračoval v jeho činnosti. V podstate sa nemenila ani jeho územná pôsobnosť, keďže zabezpečoval takmer zhodné úlohy ako jeho predchodca. Počas celej existencie úradu bol tajomníkom MNV Eduard Tomek.</p>	
3.2.3.	Archival history	<p>O správe registratúry na Obvodnom úrade MNV v Pobedime sa v archívnom fonde tohto úradu osobitné záznamy nezachovali.</p> <p>Spisová manipulácia miestnych národných výborov sa riadila podľa výnosu Povereníctva vnútra č. 2123/1-II/1-1945 z 12. decembra uverejneného v Úradnom vestníku pod č. 370/1945, ktorým bol vydaný dočasný kancelársky poriadok pre miestne národné výbory.</p> <p>V roku 1948 vydalo Povereníctvo vnútra zásady kancelárskej služby vo vnútornej správe pod č. 162/210-I/2-1948 a dočasný spisový plán č. 162/211-I/2-1948 vydaný Povereníctvom vnútra platný od 01. 01. 1949.</p> <p>Kancelársky poriadok podrobne upravil vedenie zápisníc, evidencie, registratúrnych</p>	Dejiny archívneho fondu

		<p>pomôcok a spisového materiálu. Registratúrne pomôcky sa delili na prezidiálne a administratívne a boli manipulované v chronologicko-numerickej slede.</p> <p>Dočasný spisový plán bol založený na systéme spisových hesiel a spisových značiek (sprievodiek). Spisová agenda sa manipulovala v rámci desatinnej sústavy v 8 hlavných skupinách, každá skupina v 10 oddieloch a každý oddiel mal 10 hesiel.</p> <p>Definitívny desatinný spisový plán bol vydaný Poverenictvom vnútra pod zn. 185-15/10-1950-II/2. Mal platiť od začiatku roku 1951, teda v dobe, keď už boli obvodné úrady zrušené.</p> <p>Napriek tomu, že bol vydaný dočasný spisový plán, tento sa na úrade nepoužíval.</p> <p>Počas celého obdobia existencie obvodného úradu sa spisy neoznačovali registratúrnymi značkami, preto sa ukladali chronologicko - numerickej.</p> <p>Po zániku obvodného úradu boli dokumenty uložené na MNV v Pobeďime.</p> <p>Fond bol vyčlenený z rôznych fondov archívu vyčlenený koncom 70-tych rokov, uložený pôvodne v Zamarovciach. V roku 1984 bol fond presťahovaný do novopostavenej budovy Štátneho okresného archívu na Kožušnickej ulici v Trenčine.</p> <p>Ostatná časť fondu bola prevzatá v roku 1991.</p> <p>Fond spracoval v roku 1993 Jozef Karlík. Marta Holúbková previedla v roku 2010 revíziu fondu a vyhotovila archívnu pomôcku.</p>	
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	<p>Fond vyčlenený z rôznych fondov archívu bol ako prírastok zaznamenaný pod č. 131 v roku 1979 a tvorilo ho 26 archívnych škatúľ dokumentov z rokov 1945 - 1950 v celkovom rozsahu 4bm.</p> <p>Prírastok č. 573 zaznamenaný dňa 19. 11. 1991 tvorilo 41 kníh z rokov 1945- 1949 v celkovom rozsahu 0,5 bm.</p>	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	<p>Fond je ohraničený rokmi 1945 – 1950 o rozsahu 1 bm. Je dôležitým zdrojom informácií o politických, hospodárskych a spoločenských pomeroch. Zápisnice pléna a rady poskytujú obraz o tom, akú úlohu zohrali vo vývoji obcí rôzne rozhodnutia zastupiteľských orgánov. Zo spisového materiálu sú najdôležitejšie najmä dokumenty, ktoré približujú povojnový život miestnych obyvateľov – vyčíslenie vojnových škôd, konfiškácie majetku nežiaducich osôb, pripojenie obcí Bašovce, Pobeďim a Horná Streda do okresu Piešťany. Môžeme tu nájsť dokumenty k obnove obcí, zriadení škôl, výkazy o poľovných revíroch a prenájme poľovného práva, ustanovenie funkcionárov Potravného družstva v Bašovciach a Hornej Strede, k prenájmu kompy v Hornej Strede,</p>	Obsah a rozsah archívneho fondu

		<p>úprave potoka Hyndžier, osvetlení ulíc, telefonizácii, stavbám a opravám ciest, vyvlastňovaní nehnuteľností pre stavbu hydrocentrály, ale i zmeny stanov odbočky jednoty katolíckych mužov na Slovensku so sídlom v Pobeďime a pod. Okrem toho tu nájdeme i dokumenty politického charakteru – osvedčenia o národnej a politickej spoľahlivosti, rôzne súpisy a pod. Dokumentmi správneho charakteru sú napríklad obecné svedectvá, domovské listy, stavebné povolenia, živnostenské záležitosti, prevody nehnuteľností, dedičské rozhodnutia atď.</p> <p>Účtovný materiál poskytuje informácie pre poznanie hospodárskeho vývoja obcí.</p>	
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	<p>Vnútorne vyrad'ovanie vykonal pri usporadúvaní fondu v roku 1993 Jozef Karlík. Záznamy z rokov 1949 až 1950 sa pri spracúvaní vyrad'ovali podľa výnosu Povereníctva vnútra na vyrad'ovanie písomností na národných výboroch a ich zložkách vydaných 10. augusta 1953 pod č. I/1-055.6-6/8-1953.</p>	Vyrad'ovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Očakáva sa prevzatie matričnej agendy po uplynutí lehoty uloženia.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	<p>Z diplomatického hľadiska je fond usporiadaný do troch skupín: knihy, spisový materiál a účtovný materiál.</p> <p>V prvej skupine sú správne knihy uložené chronologicky, evidenčné sa nezachovali. V druhej skupine sú prezidiálne spisy, registratúrne pomôcky k nim sa nezachovali. Administratívne spisy sa v roku 1945 viedli dvojmo – v centrálnom denníku a paralelne bola vedená i prijatá a odoslaná korešpondencia.</p> <p>Pretože registratúrne pomôcky sa zachovali iba k administratívnym spisom evidovaným v centrálnom denníku, sú zaradené pred príslušnú skupinu dokumentov, aby bolo evidentné, ku ktorej skupine administratívnych spisov sa viažu. Druhú podskupinu administratívnych spisov tvorí prijatá a odoslaná korešpondencia z roku 1945.</p> <p>Účtovný materiál je zoradený podľa obcí a následne chronologicky.</p> <p>Fond je usporiadaný nasledovne:</p> <p>I. Knihy</p> <p> A. Správne</p> <p>II. Spisový materiál</p> <p> A. Prezidiálne spisy</p> <p> B. Administratívne spisy</p> <p> a) Registratúrne pomôcky</p>	Spôsob usporiadania

		<p>b) Spisy B2 Administratívne spisy a) Prijatá korešpondencia b) Odoslaná korešpondencia III. Účtovný materiál Bašovce Pobedim Horná Streda</p> <p>Fond obsahuje 12 inventárnych jednotiek. Inventárnou jednotkou pri správnych knihách jeden ročník zápisníc, pri registratúrnych pomôckach jedna kniha. Pri spisoch tvorí inventárnu jednotku skupina spisov za jeden kalendárny rok. Výnimku tvoria v centrálnom denníku neevidované spisy z r. 1945, kde je inventárnou jednotkou prijatá a odoslaná korešpondencia. Pri účtovnom materiáli je inventárnou jednotkou účtovný materiál vzniknutý v jednej obci za rok. Fond obsahuje 12 inventárnych jednotiek z rokov 1945- 1950, 41 ks úradných kníh z rokov 1945- 1949, 9 ks registratúrnych pomôcok z rokov 1946- 1949 a 2 škatule spisov z rokov 1945- 1950. Fond meria 1 bm.</p>	
3.4.1.	Conditions governing acces	prístupný	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcii
3.4.3.	Language /scripts of material	slovenský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical	nepoškodený	Fyzický stav a technické

	requirements		požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Bratislave, pobočka Trenčín. Marta Holúbková: Obvodný úrad miestnych národných výborov v Pobedime 1945 – 1950, inventár, Trenčín 2010 Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne, Kolektív autorov: Obvodné úrady miestnych národných výborov (1924) 1945 - 1950 (1953), N - T, Združený inventár, 2. zväzok, Trenčín 2015, evid. č. 3146	Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne, Kožušnícka 1, 911 05 Trenčín	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Informácie nie sú známe.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Obvodný notársky úrad v Pobedime, Okresný úrad v Novom Meste nad Váhom, Okresný národný výbor v Piešťanoch, Miestny národný výbor v Pobedime	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note	Informácie nie sú známe.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Pozri 3.4.5. Usporiadanie, vnútorné vyradovanie a inventarizáciu previedol v roku 1993 Jozef Karlík. Marta Holúbková previedla v roku 2010 revíziu fondu a vyhotovila čistopis inventára. V tlačenej podobe bol inventár vydaný ako súčasť združeného inventára, ktorý v roku 2015 zostavila a úvod k nemu napísala Mgr. Janka Štefaničáková. Opis vyhotovila Mgr. Janka Štefaničáková vo februári 2018.	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition a metodického pokynu na tvorbu opisov archívnych	Pravidlá alebo

		súborov podľa všeobecného medzinárodného štandardu pre archívny opis ISAD (G) č. SVS-OAR1-2017/002532.	zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	06. 02. 2018	Dátum vyhotovenia opisu